Patvirtinta:

SB „Lietuvos ryšininkas“ narių susirinkimo 2021-09-25 protokolu Nr. 2
Bendrijos narių susirinkimo pirmininkas: J. Savickaitė
Valdybos pirmininkas: J. Savickaitė

SB „LIETUVOS RYŠININKAS“ VIDAUS TVARKOS T A I S Y K L Ė S

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Sodininkų bendrijos „Lietuvos ryšininkas“ (toliau – Bendrija) Vidaus tvarkos taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato vidaus tvarką Bendrijai priskirtoje mėgėjų sodo teritorijoje bei joje esantiems asmenims.
2. Šiose Taisyklėse yra nustatytas ramybės laikas nakties metu, atliekų tvarkymo reikalavimai, šiame ir kituose įstatymuose ir teisės aktuose nustatytos draudžiamos veiklos, sodo sklype leidžiamų laikyti smulkių naminių gyvūnų (triušių, nutrijų, šunų, paukščių, bičių ir kitų) rūšių sąrašas, jų laikymo tvarka ir sąlygos, bendrojo naudojimo objektų eksploatavimo, priežiūros ir kiti sodininkams svarbūs bendro gyvenimo klausimai.
3. Taisykles tvirtina Bendrijos narių susirinkimas. Taisyklės skelbiamos viešai Bendrijos įstatų nustatyta tvarka.
4. Šios Taisyklės yra privalomos visiems asmenims, įsigijusiems mėgėjų sodo teritorijoje sodo sklypą, ir mėgėjų sodų teritorijos lankytojams.
5. Bendrija savo veikloje vadovaujasi LR Civiliniu kodeksu, LR Sodininkų bendrijų įstatymu bei kitais įstatymais ir teisės aktais, Bendrijos įstatais ir šiomis Taisyklėmis.
6. Bendrijos narys, nuomodamas savo sodo namą su žemės sklypu kitam asmeniui, privalo jį supažindinti su Taisyklėmis ir apie tai informuoti Bendrijos valdybą.

II. VIDAUS ORGANIZACINĖ TVARKA

7. Bendrijos veiklai vadovauja Bendrijos valdyba ir Bendrijos pirmininkas, kurie priima sprendimus Bendrijos įstatuose nurodytos kompetencijos ribose visais klausimais, susijusiais su kasdienine organizacine Bendrijos ūkine ir socialine veikla.
8. Bendrija yra atitinkamo administracinio vieneto bendruomenės dalis, visapusiškai plėtojanti mėgėjų sodininkystę, puoselėjanti ir tausojanti gamtą ir kraštovaizdį. Bendrija yra ribotos civilinės atsakomybės pelno nesiekiantis viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas – įgyvendinti sodininkų bendrąsias teises ir pareigas, susijusias su mėgėjų sodo teritorijos ir joje esančių bendrojo naudojimo objektų valdymu, priežiūra ir naudojimu.
9. Bendrija veikia vadovaudamasi savo narių solidarumo, lygiateisiškumo, demokratiškumo ir tarpusavio susitarimo bei pagalbos principais.
10. Mėgėjų sodininkystė – veikla, kurios tikslas – mėgėjų sodo sklype susikurti aktyvaus poilsio ir gyvenimo sąlygas, išsiauginti ar pasigaminti žemės ūkio produktų (vaisių, uogų, daržovių, gėlių, bitininkystės ir kitų produktų), juos perdirbti ir vartoti savo reikmėms, taip pat tvarkyti kraštovaizdį ir naudotis juo rekreacijai, puoselėti ir tausoti jo išteklius. Sodininkas mėgėjas (toliau – sodininkas) – fizinis asmuo, nuosavybės ar kitomis teisėmis valdomame žemės sklype užsiimantis mėgėjų sodininkyste.

11. Mėgėjų sodo teritorijoje ūkinė komercinė veikla gali būti vykdoma tik laikantis teisės aktų, nedarant žalos asmenų turtui ir gyvenamajai aplinkai, nepažeidžiant sodininkų ir kitų asmenų gyvenimo ir poilsio sąlygų, mėgėjų sodininkystės veiklos ir šių Taisyklių.
12. Veikla, kuri gali būti vykdoma mėgėjų sodo teritorijoje yra reglamentuota Žemės įstatyme ir jį įgyvendinančiuose poįstatyminiuose teisės aktuose. Vadovaujantis Žemės įstatymu, mėgėjų sodo teritorija yra priskiriama žemės ūkio paskirties žemei. Pagal Žemės įstatymo 25 straipsnio 2 dalyje nustatytą teisinį reguliavimą pagal teritorijų planavimo dokumentuose ar žemės valdos projektuose nustatytą naudojimo būdą mėgėjų sodo teritorijoje esantys žemės ūkio paskirties žemės sklypai skirstomi į mėgėjų sodo žemės sklypus ir sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemės sklypus. Žemės įstatymo 2 straipsnio 16 dalyje nustatyta, kad žemės sklypo naudojimo būdas – teritorijų planavimo dokumentuose ar žemės valdos projektuose nurodyta veikla, kuri teisės aktų nustatyta tvarka leidžiama pagrindinės žemės naudojimo paskirties žemėje. Žemės ūkio ministro ir Aplinkos ministro 2005 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. 3D-37/D1-40 „Dėl žemės naudojimo būdų turinio aprašo patvirtinimo“ patvirtintame Žemės naudojimo būdų turinio apraše nustatyta (aktualia redakcija), kad mėgėjų sodo teritorijoje esantys mėgėjų sodo žemės sklypai yra skirti mėgėjų sodininkystei, vieno buto gyvenamosios paskirties pastatams su pagalbinio ūkio paskirties pastatais, kitos (sodų) paskirties pastatams.

III. BENDROJO NAUDOJIMO OBJEKTŲ VALDYMO IR PRIEŽIŪROS REIKALAVIMAI

13. Sodininkams bendrosios dalinės nuosavybės teise priklauso sodininkų bendromis lėšomis ar bendromis sutelktomis jėgomis pastatyti, įrengti ar kitaip įsigyti bendrojo naudojimo objektai: bendrojo naudojimo žemė su bendrojo naudojimo pastatais ir įrenginiais (tvoros, vartai, poilsio aikštelės, pliažai, miškai, vandens telkiniai ir kt.); bendroji inžinerinė įranga – vandentiekio, kanalizacijos, dujų, elektros, telekomunikacijų ir rodmenų tinklai, melioracijos įrenginiai, keliai, tiltai, lieptai, vamzdynai ir angos, elektros skydai ir kita bendrojo naudojimo inžinerinė techninė įranga, esanti bendrojo naudojimo teritorijose bei patalpose ar konstrukcijose, taip pat šie objektai, įrengti sodo sklypuose, jeigu jie susiję su visos mėgėjų sodo teritorijos inžinerinės techninės įrangos veikimu ir jeigu jie nėra kitų asmenų nuosavybė.
14. Bendrojo naudojimo objektai valdomi ir prižiūrimi Bendrijos valdybos pagal Bendrijos susirinkimo priimtus sprendimus ir poreikį, laikantis teisės aktų ir šių Taisyklių reikalavimų.
15. Bendrojo naudojimo objektai atnaujinami (remontuojami ir rekonstruojami) vadovaujantis Bendrijos susirinkimo patvirtintu Ilgalaikiu (metiniu) bendrojo naudojimo objektų priežiūros ir atnaujinimo planu bei kitais atitinkamais sprendimais.
16. Bendrijos valdyba privalo sudaryti bendrojo naudojimo objektų aprašą ir prireikus jį papildyti arba pakeisti. Šiame apraše turi būti nurodyta bendrojo naudojimo objektų techninė būklė, charakteristika, taip pat pažymima, kokie asmenys prisidėjo prie jų sukūrimo, gali būti siūlymai dėl priežiūros. Bendrų objektų išlaikymo išlaidos paskirstomos visiems. Bendrijos valdyba bendrojo naudojimo objektų aprašą viešai paskelbia Bendrijos nariams ir kitiems asmenims. Šį aprašą tvirtina Bendrijos narių susirinkimas.
17. Tais atvejais, kai sukuriamas arba bendromis sodininkų lėšomis įsigyjamas naujas bendrojo naudojimo objektas, jis įtraukiamas į bendrojo naudojimo objektų aprašą nurodant jo vertę ir asmenis, kurie prisidėjo prie jo sukūrimo arba įsigijimo. Šis objektas bendrosios dalinės nuosavybės teise priklauso tiems savininkams, kurie dalyvavo jį sukuriant arba įsigyjant. Naujai įsigyto objekto priežiūros ir eksploatacijos organizavimo išlaidas apmoka asmenys, kurie naudojasi tuo turtu. Sprendimus dėl sukurto arba įsigyto turto panaudojimo priima tik ties asmenys, kurie jį sukūrė arba kieno lėšomis buvo įsigytas. Sodo sklypo perleidimo atveju naujai sukurtos bendrosios dalinės nuosavybės teisės dalis pereina naujajam savininkui tik tuo atveju, jeigu sodo sklypo perleidėjas yra prisidėjęs prie šio objekto sukūrimo.

IV. BENDRIJOS KELIAI IR GATVĖS

18. Bendrijos keliu laikomos Bendrijos generaliniame plane pažymėtos ir įvardintos gatvės.
19. Bendrijos kelias, kelio danga, plotis, konfigūracija, ženklinimas ir kita yra įtvirtinta bendrojo naudojimo objektų sąraše, Bendrijos generaliniame plane, jei toks yra, ir/arba kadastrinių matavimų byloje ir kituose dokumentuose.
20. Bendrijos keliuose ir gatvėse taikomi Kelių eismo taisyklių reikalavimai.
21. Mechaninės transporto priemonės Bendrijos teritorijoje turi būti laikomos sodo sklype arba tam įrengtose aikštelėse, jei tokios yra, ir jei jos patvirtintos Bendrijos narių susirinkime. Draudžiama laikyti transporto priemonę sodo gatvėje, kelkraštyje, miške, pamiškėje ir trukdyti kitų transporto priemonių ar pėsčiųjų eismui.
22. **Mechaninės transporto priemonės greitis Bendrijos teritorijoje negali viršyti 20 km/h.**
23. Transporto priemonių greitį ribojančius kelio ženklus turi prižiūrėti Bendrijos valdyba.
24. Eismo saugumui užtikrinti Bendrijos valdyba imasi visų priemonių, kurios būtinos šiam tikslui įgyvendinti.
25. Draudžiama gadinti ar savavališkai pertvarkyti kelius ir/ar gatves, statyti tvoras ant kelio, savavališkai rengti automobilių stovėjimo aikšteles, kurių nėra numatyta Bendrijos planavimo dokumentuose.
26. Be Bendrijos valdybos rašytinio sutikimo ar sprendimo draudžiama uždaryti sodo kelius ir pravažiavimus. Laikinai uždaryti sodo kelią ar pravažiavimą galima tik Bendrijos valdybos sprendime nurodytomis sąlygoms ir tvarka.
27. Bendrijos valdyba, gavusi pranešimą apie 25, 26 punktų nuostatų pažeidimą, turi teisę sudaryti padarytos žalos Bendrijai aktą. Bendrijos valdyba, vadovaudamasi sudaryti aktu, kreipiasi raštu, nurodydama žalos dydį, į Bendrijos gyventoją, kuris tokius veiksmus atliko, bei reikalauja atlyginti Bendrijos bendro naudojimo turtui padarytą žalą, jei tokia nustatyta. Bendrijos valdyba, Bendrijos gyventojui neatlyginus padarytos žalos, turi teisę kreiptis į atitinkamas institucijas bei teismą dėl padarytos žalos išieškojimo.
28. Mėgėjų sodo teritorija ir keliai (gatvės) turi būti tvarkomi taip, kad prireikus į mėgėjų sodo teritoriją atlikti pareigų specialiosiomis transporto priemonėmis galėtų patekti priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo, policijos, greitosios medicinos pagalbos ir kitų specialiųjų tarnybų darbuotojai.
29. Mėgėjų sodo teritorijos bendrojo naudojimo žemėje inicijuojant naujų žemės sklypų, kurie bus naudojami keliams, formavimą, vidaus kelių (gatvių) minimalus plotis negali būti mažesnis kaip 4,5 m ir gali sutapti su važiuojamosios dalies pločiu.
30. Mėgėjų sodo teritorijos bendrojo naudojimo žemėje esančių vidaus kelių (gatvių juostų) plotis gali būti nustatytas Bendrijos generaliniame plane. Asmenims, turintiems sklypą Bendrijos teritorijoje, privaloma laikytis servitutų bei generalinio plano, ir draudžiama užimti kelio ruožą, bendras teritorijas, bendro naudojimo objektus, kelkraščius pastatant jame statinius, tvoras, akmenis, vazonus, sodinti arba užleisti gyvatvores, medžius, krūmus, gėles ar kitus želdinius. Draudžiama, kad iš sklypo medžiai ar medžių šakos tiek vertikaliai, tie horizontaliai per tvorą lįstų į kelią, gatvę ar kelkraščius.
31. Bendrijos valdyba, nustačiusi 30 punkto nuostatos pažeidimą, įspėja Bendrijos gyventoją raštu ir nurodo ne trumpesnį nei 1 mėnesio terminą susitvarkyti pažeidimą. Jei per nurodytą terminą pažeidimas nepašalinamas, Bendrijos valdyba turi teisę kreiptis į atitinkamas institucijas pagal kompetenciją arba gali priimti sprendimą sutvarkyti pasitelkiant trečiuosius asmenis, su kuriais atsiskaitoma Bendrijos lėšomis, ir sąskaita už sutvarkymą pateikiama asmeniui, kuris nesusitvarkė per nurodytą terminą. Tokiu atveju, neapmokėjus sąskaitos per 1 mėnesį, pradedami skaičiuoti delspinigiai 0,5 procento už kiekvieną pradelstą dieną.

32. Sodo gatvių kelių priežiūros (užlyginti duobes, provėžas, suprofiliuoti dangą, nuolat lyginti atsiradusias duobes) darbus organizuoja Bendrijos valdyba.

33. Asmuo, norintis perkasti Bendrijos kelią ar gatvę, atlikti kitus darbus šalia kelio, kurie gali turėti įtakos kelio būklei, darbus turi suderinti su Bendrijos valdyba. Sugadinus kelią, atsakingas už kelio sugadinimą asmuo turi atlyginti Bendrijai padaryta žalą. Valdyba inicijuoja žalos paskaičiavimą, o nustatytos žalos dydis nurodomas rašytiniame pranešime. Žala turi būti atstatyta per vieną mėnesį nuo pranešimo pateikimo. Asmuo gali pats rangos darbų būdu atstatyta žalą, bet ne vėliau nei per vieną mėnesį, bei pateikti valdybai patikrinimui dokumentus, taip pat parodyti sutvarkytą kelio dalį gyvai.

34. Kelių ženklai, gatvių ženklinimas ir kiti Bendrijos teritorijoje esantys ženklai, įrengti Bendrijos lėšomis, yra Bendrijos nuosavybė.

V. SODININKŲ BENDRIJOS VANDENS GRĘŽINYS, BOKŠTAS

35. Bendrija įstatuose numatytiems tikslams vykdyti ir sodininkų vandens tiekimo poreikiams tenkinti nuosavybės teise valdo vandens gręžinį, bokštą bei vamzdynus.

36. Vandens gręžinys ir vandentiekis tvarkomi pagal teisės aktų ir šių Taisyklių reikalavimus. Naudojant vandenį būtina:
    1) taupiai naudoti vandenį ir nepalikti neužsukto vandens čiaupo;
    2) pastebėjus vamzdyno įtrūkius, nedelsiant informuoti Bendrijos valdybą.

37. Draudžiama gręžinio bendrojo naudojimo žemėje vykdyti bet kokią ūkinę veiklą, kuri neatitinka teisės aktų reikalavimų, gali pakenkti vandens kokybei, gręžinio infrastruktūrai ar turėti įtakos vandens tiekimui, pilti nuotekas ar kitą neaiškios kilmės vandenį į vandenvietės teritoriją, teršti vandenvietę ir pan.

38. Bendrija neatsako už vandens tiekimo sistemą ir jos būklę, kuri yra privataus sodo sklypo teritorijoje. Šiuo atveju pats sodo sklypo savininkas yra atsakingas už jo sklype esančius vandens tiekimo sistemos gedimus bei jų likvidavimą.

39. Asmuo, norintis naudotis Bendrijos vandentiekio sistema tiekiamu vandeniu, turi pateikti Bendrijos valdybai prašymą ir sumokėti Bendrijos narių susirinkimo nustatytą prisijungimo mokestį (jei toks susirinkimo nustatytas).

40. Vanduo turi būti naudojamas saikingai, laikantis Bendrijos valdybos nustatytos tvarkos ir terminų.

41. Asmenims, naudojantiems vandentiekį, draudžiama:
    1) savarankiškai, nesuderinus su valdyba, vykdyti bet kokius bendrojo vamzdyno remonto darbus;
    2) vandens tiekimo vamzdžius užkasti, padaryti neprieinamus ir kita, dėl ko galėtų sutrikti vandens tiekimas ar galėtų įvykti vandentiekio avarija, ar trukdytų likviduoti avariją;
    3) daryti bet kokius darbus, susijusius su Bendrijos vandentiekiu, nesuderinus su Bendrijos valdyba ir/ar atitinkamomis valstybinėmis institucijomis.

42. Sodininkai, naudojantys Bendrijos tiekiamą vandenį, privalo mokėti Bendrijos narių susirinkimo nustatytą mokestį. Sodininkui, įsiskolinus Bendrijai už vandens tiekimą ar vandens gręžinio (vandens sistemos) eksploatacijos, priežiūros organizavimo, atnaujinimo, pagerinimo ar sukūrimo (jeigu jis dalyvavo sukuriant naują objektą) išlaidas ir nereaguojant į valdybos įspėjimus, gali būti atjungiamas vandens tiekimas, o skola išieškoma teisės aktų nustatyta tvarka.

43. Sodininkai, nepageidaujantys naudoti Bendrijos vandentiekio, rašo prašymą Bendrijos valdybai dėl vandentiekio atjungimo. Vandens tiekimas Bendrijos valdybos sprendimu gali būti atjungiamas tik nuo kitų kalendorinių metų vandens tiekimo pradžios. Atjungimas patvirtinamas aktu, pasirašomu Bendrijos valdybos pirmininko ar jo įgalioto asmens ir sodo

sklypo savininku; už atjungimo darbus sumoka vandens atsisakantis asmuo iš anksto pagal paskaičiuotą sąmatą, kurią teikia paslaugas teikiantys tretieji specializuoti asmenys.

44. Sodininkui, pageidaujančiam atnaujinti vandens tiekimą, taikomi naujo vandens vartotojo pajungimui nustatyti mokesčiai ir reikalavimai.

VI. BENDRIJOS TERITORIJĄ JUOSIANTI TVORA IR VARTAI

45. Bendrijos teritoriją juosianti tvora ir vartai (toliau tvora) yra Bendrijos nuosavybė.

46. Be Bendrijos valdybos leidimo draudžiama tvorą remontuoti, įrenginėti vartus ten, kur jie nenumatyti, keisti ar vykdyti bet kokius kitus darbus, nesuderintus su Bendrijos valdyba.

47. Tvora yra remontuojama ir atnaujinama pagal metinį arba ilgalaikį (jei toks patvirtintas) bendrojo naudojimo objektų sąrašo planą.

48. Ribos tarp sodininkų privačių žemės sklypų ir bendrojo naudojimo žemės gali būti pažymimos 1,8 metro aukščio tvora.

49. Atskirti sodo sklypą nuo kaimyninio sklypo leistina tvora galima pagal aktualius teisės aktus. Kiekvienas asmuo pats atsako už tvorų įrengimo tarp sklypų teisės aktų pažeidimus, jei tokie būtų padaryti. Asmuo, manantis, kad jo atžvilgiu padarytas pažeidimas, savo teises gina teisės aktų nustatyta tvarka. Bendrijos valdyba nenagrinėja ginčų tarp privačių sklypų ribų savininkų, kilusių dėl tvorų, nes tai nenumatyta teisės aktais.

50. Tais atvejais, kai sklypas ribojasi su Bendrijos bendrojo naudojimo teritorija, privaloma laikytis tvorų įrengimo reikalavimų dėl aukščio ir kt., kelkraščių ir pan. Atskirti sodo sklypą nuo Bendrijos bendrojo naudojimo teritorijos galima aklina tvora. Statant tvorą, kai sklypas ribojasi su Bendrijos teritorija, savininkas privalo užtikrinti, kad tvora neužimtų bendrosios teritorijos bei valstybinio žemės sklypo. Pažeidęs šį punktą, sumoka už naujus kadastrinius matavimus ir kitas išlaidas, susijusias su užimtų ribų tikslinimu. Jei nustatomas pažeidimas, per vieną mėnesį nuo pranešimo apie nustatytą pažeidimą gavimo, atstato pradinę padėtį.

VII. BENDRIJOS SKELBIMŲ LENTOS, VAIZDO STEBĖJIMAS

51. Bendrijos valdyba turi užtikrinti, kad prie įvažiavimų į Bendrijos teritoriją būtų tvarkingos informacinės – skelbimų lentos su Bendrijos pavadinimu ir schemomis.

52. Skelbimų lentos skirtos ir naudojamos informuoti sodininkus Bendrijos valdybos, susirinkimų šaukimo, kitų svarbių renginių organizavimo ir kitais svarbiais Bendrijos veiklos klausimais bei nariams aktualia informacija.

53. Bendrijos skelbimų lentose draudžiama:
    1) skelbti informaciją, kuri nesuderinama su Bendrijos veikla;
    2) nuimti, užklijuoti ar kitaip paslėpti Bendrijos valdybos pranešimus;
    3) skelbimo tvirtinimui naudoti klijus ar kitas sunkiai nuvalomas priemones.

54. Bendrijos teritorija gali būti stebima vaizdo stebėjimo kameromis. Bendrijoje matomose vietose turi būti iškabinta informacija, kad teritorija yra stebima vaizdo stebėjimo kameromis (lipdukai, informacinės lentelės), taip pat turi būti nurodyti duomenų (nufilmuotos medžiagos) valdytojo juridinio asmens pavadinimas ir kodas, duomenų valdytojo fizinio asmens vardas ir pavardė, jų kontaktinė informacija (adresas arba telefono numeris). Bendrijos narių susirinkimas turi patvirtinti vaizdo stebėjimo kamerų naudojimo ir vaizdo duomenų tvarkymo tvarkos aprašą.

VIII. RAMYBĖS LAIKAS IR TRIUKŠMAS

55. Bendrijos teritorijoje nustatomas ramybės laikas darbo dienomis nuo 22.00 val. iki 7.00 val. ryto. Išeiginėmis nuo 22.00 val. iki 9.00 val. Ramybės metu draudžiama triukšmauti, važinėti

didelį triukšmą skleidžiamomis transporto priemonėmis ar kitaip trikdyti ramybę, gyvūnų keliamas triukšmas neturi viršyti nustatytos higienos normos.

56. Bet kuriuo paros laiku naudojami radijo ir vaizdo grotuvai/aparatūra turi veikti taip, kad neviršytų normalaus garso lygio, nekeltų triukšmo ir netrukdytų kaimyninio sklypo šeimininkui.

IX. SODININKŲ SKLYPAI

57. Mėgėjų sodo sklypas (toliau – sodo sklypas) – mėgėjų sodo teritorijoje pagal žemės valdos projektą ar teritorijų planavimo dokumentą suformuotas ir Nekilnojamojo turto registre įregistruotas žemės sklypas.

58. Mėgėjų sodo teritorijoje žemės sklypai formuojami ir pertvarkomi pagal žemės valdos projektą ar teritorijų planavimo dokumentą Žemės įstatymo ar Teritorijų planavimo įstatymo nustatyta tvarka. Ženklinant Bendrijos teritorijoje esančio žemės sklypo, kuris ribojasi su bendrojo naudojimo žeme, ribas vietovėje, teisės aktų nustatyta tvarka kviečiamas dalyvauti Bendrijos pirmininkas ar Bendrijos valdybos įgaliotas atstovas.

59. Laikantis Žemės įstatymo, mėgėjiško sodo teritorija yra priskiriama žemės ūkio paskirties žemei. Pakeitus tikslinę žemės naudojimo paskirtį, nustatomas naujas jos naudojimo režimas pagal teritorijų planavimo dokumentus.

60. Sodo sklypų sujungimas gali būti vykdomas pagal planavimo dokumentus (žemėtvarkos projektus arba sklypų formavimo pertvarkymo projektus).

61. Sodininkai privalo: tinkamai naudoti ir prižiūrėti nuosavybės ar kitos teisės pagrindu valdomą sodo sklypą, nedarydamas žalos kaimyninių sklypų naudotojams ir aplinkai, imtis priemonių prieš augalų kenkėjus, augalų ligas, invazines rūšis ir augalų plitimą į kaimyninius sklypus. Bendrijos narys, kuris negali pats atlikti šiame punkte nustatytų pareigų, privalo užtikrinti, kad tai padarytų įgalioti asmenys; dalyvauti talkose, tvarkant Bendrijos bendrojo naudojimo žemę.

62. Bendrijos sodų sklypų savininkai privalo rūpintis bei prižiūrėti savo sklypus, juos šienauti bei genėti medžius, kurių šakos ar dalys patenka į kitus sklypus ar į bendrą teritoriją.

63. Kiekvieno sklypo savininkas privalo turėti prie namo (nesant namo, prie kito laikino statinio) lentelę su gatvės (kelio) pavadinimu ir namo ar sklypo numeriu.

X. REIKALAVIMAI STATINIO STATYBAI SODO SKLYPE

64. Mėgėjiško sodo sklype Statybos įstatymo nustatyta tvarka galima statyti ar rekonstruoti vieną vienbutį gyvenamąjį namą ir jo priklausinius arba vieną sodo namą ir jo priklausinius, nerengiant teritorijų planavimo dokumentų, nekeičiant pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir nepažeidžiant trečiųjų asmenų teisėtų interesų.

65. Nesudėtingas statinys – paprastų konstrukcijų pastatas, kurio didžiausias aukštis 8,5 m, kurio visų aukštų, antstatų, pastogės patalpų ir naudojimo paskirtimi susietų priestatų plotų suma yra ne didesnė kaip 80 kvadratinių metrų ir kurio rūsys (pusrūsis) yra ne didesnis kaip vieno aukšto; paprastų konstrukcijų inžinerinis statinys. Pastato ir inžinerinio statinio paprastų konstrukcijų požymius ir techninius parametrus nustato normatyviniai statybos techniniai dokumentai.

66. Reikalavimus statinių statymui reglamentuoja Sodininkų bendrijų įstatymas, Statybos įstatymas, Statybos techniniai reglamentai ir kiti statybas reglamentuojantys teisės aktai.

67. Sodo sklype pastatai (statiniai) turi būti statomi ne mažesniu kaip 3 m atstumu nuo sklypo ribos, inžineriniai statiniai (išskyrus tvoras) – ne mažesniu kaip 1 m atstumu nuo sklypo ribos, tačiau visais atvejais – kad jie nedarytų žalos kaimyninio sklypo naudotojui. Mažesniu atstumu statiniai gali būti statomi turint rašytinį kaimyninio sklypo savininko ar Bendrijos (kai sklypas ribojasi su bendrojo naudojimo teritorija) valdybos ar pirmininko sutikimą.

68. Mėgėjų sodo sklype statomi statiniai turi atitikti šiuos rodiklius:
    1) maksimalus sklypo užstatymo tankis ir statinių išdėstymas sklype turi atitikti Aplinkos ministerijos nustatytus reikalavimus vienbučiams gyvenamiesiems pastatams;
    2) gyvenamojo pastato ar sodo namo didžiausias aukštis – 8,5 m;
    3) priklausinio (pastato) didžiausias aukštis – 5 m.
69. Tvoros, nuotekų įrenginiai ar kiti statiniai negali būti statomi Bendrijos bendrosios dalinės nuosavybės teise valdomoje ar nuomojamoje valstybinėje žemėje.
70. Tualetai ir komposto dėžės ar duobės turi būti įrengiamos nuošaliose sklypo vietose, toliau nuo paviršinių vandens telkinių; visais atvejais, kad jos nekeltų žalos kaimyninių sklypų savininkams ar kitiems asmenims ar aplinkai.
71. Pamazgų ir lauko tualetų duobės turi būti valomos pagal sanitarinius higienos reikalavimus.
72. Lauko tualetai turi būti švarūs, tvarkingi ir dezinfekuojami ne rečiau kaip 1 kartą per savaitę.
73. Aptvarai ir voljerai turi būti statomi vadovaujantis atstumais, numatytais Statybos techniniame reglamente.
74. Vykdant sodo sklype statybas, statybų užsakovas (organizatorius) privalo:
    1) iki projekto suderinimo sumokėti vienkartinę infrastruktūros naudojimo tikslinę įmoką statybų metu (jei tokia būtų patvirtinta Bendrijos narių susirinkimo);
    2) negadinti Bendrijos bendrojo naudojimo turto;
    3) nešiukšlinti Bendrijos teritorijoje.
75. Tvoros tarp sklypų turi atitikti statybos techninių reglamentų nustatytus tvoroms keliamus reikalavimus dėl kaimyninių sklypų insoliacijos. Atskirti sodo sklypą nuo Bendrijos bendrojo naudojimo teritorijos galima aklina tvora.
76. Statyti tvorą ant sklypo ribos (kai tvoros konstrukcijos peržengia sklypo ribą) galima tik turint rašytinį kaimyninio sklypo savininko ar Bendrijos (kai sklypas ribojasi su bendrojo naudojimo teritorija) valdybos ar pirmininko sutikimą.
77. Sugadinus Bendrijos turtą, atsakingas asmuo turi atlyginti padarytą žalą. Žalos atlyginimas yra derinamas su Bendrijos valdyba.
78. Visoje Bendrijos teritorijoje draudžiama:
    1) laikyti statybines ir kitas medžiagas, teršiančias aplinką ir kitaip trukdančias gretimų sklypų naudotojams;
    2) šiukšlinti bendrosiose teritorijose;
    3) laikyti ir krauti dėžes bei įvairią techniką, neeksploatuojamas, techniškai netvarkingas autotransporto priemones ar jų dalis;
    4) teršti atliekomis, nuotekomis ar kitokiais nešvarumais, statybiniu laužu, automobilių dalimis vandens telkinius bei jų apsaugines zonas, kelius, kelkraščius, takus;
    5) užsiimti bet kokia veikla, kuri gali sukelti aplinkos užterštumą ir skatinti parazitų ar graužikų veisimąsi;
    6) važinėti žaliuosiuose plotuose, statyti automobilius vejoje, mindžioti žalias vejas, gėlynus;
    7) statyti kliūtis bendruose keliuose, kelkraščiuose;
    8) įrenginėti įrenginius;
    9) plauti automobilius.

XI. REIKALAVIMAI AUGALŲ SODINIMUI, PRIEŽIURAI IR TVARKYMO REIKALAVIMAI SODO SKLYPE

79. Bendrijos teritorijoje draudžiama auginti ir dauginti genetiškai modifikuotus organizmus, augalus ir jų sėklas.

80. Medžius ir krūmus mėgėjų sodo teritorijoje sodininkai tvarko ir prižiūri Želdynų įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka. Atskirti sodo sklypą nuo kaimyninio sodo sklypo gyvatvore per šių sklypų ribą galima turint rašytinį kaimyninio sodo sklypo savininko sutikimą, o kai sodo sklypas ribojasi su bendrojo naudojimo teritorija – rašytinį Bendrijos valdybos ar pirmininko sutikimą. Sodo sklype medžiai ir krūmai sodinami ir auginami laikantis šių reikalavimų:
    1) aukštaūgiai medžiai, aukštesni kaip 3 m, sodinami ne mažesniu kaip 3 m atstumu nuo sodo sklypo ribos; šiaurinėje sodo sklypo dalyje arčiau kaip 5 m nuo kaimyninio sodo sklypo ribos tokius medžius sodinti galima tik gavus rašytinį kaimyninio sodo sklypo savininko sutikimą;
    2) žemaūgiai medžiai, užaugantys iki 3 m aukščio, sodinami ne mažesniu kaip 2 m atstumu nuo sodo sklypo ribos;
    3) krūmai sodinami ne mažesniu kaip 1 m atstumu nuo sodo sklypo ribos;
    4) mažesniais, negu nurodyta šios dalies 1, 2 ir 3 punktuose, atstumais medžiai ir krūmai gali būti sodinami turint rašytinį kaimyninio sodo sklypo savininko sutikimą;
    5) medžiai ar jų šakos negali siekti oro linijų elektros laidų.

81. Mažiausi leistini atstumai iki kaimyninio sklypo ribos, kai želdiniai veisiami be rašytinio šio sklypo savininko sutikimo – vadovaujamasi Aplinkos ministro patvirtintomis Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklėmis[1] (aktualia redakcija).

82. Kiekviename sodo sklype nuolat turi būti palaikoma švara ir tvarka:
    1) naikinamos piktžolės;
    2) kovojama su augalų ligomis ir kenkėjais;
    3) surenkami sugedę ir pažeisti vaisiai ir uogos;
    4) surenkami lapai ir kitos augalinės kilmės atliekos;
    5) augalinės kilmės atliekos kompostuojamos tam įrengtose kompostinėse ar komposto sandėliavimo dėžėse;
    6) neorganinės kilmės atliekos (plastmasė, stiklas, statybinės atliekos ir kt.) turi būti surenkamos ir dedamos į atitinkamus atliekų konteinerius arba išvežamos į įrengtas aikšteles;
    7) atvežtas gyvulių mėšlas, durpės ar kitos organinės trąšos turi būti sandėliuojamos sodo sklype ir per 2-3 dienas sunaudojamos arba izoliuojamos nuo poveikio aplinkai (apdengiamos polietilenu, apkasamos žeme ir kt.);
    8) sodo sklype išravėtos piktžolės ir kitos atliekos negali būti metamos ant kelių, takų ar kitų bendrojo naudojimo plotų, jos turi būti kompostuojamos arba išvežamos į žaliąsias aikšteles.

XII. GYVŪNŲ LAIKYMAS IR PRIEŽIŪRA

83. Gyvūnų laikymas ir priežiūra Bendrijos teritorijoje vykdomi laikantis šių reikalavimų:
    1) sodo sklype leidžiama laikyti smulkius naminius gyvūnus (triušius, nutrijas, šunis, paukščius, bites ir kt.);
    2) gyvūnų savininkai privalo užtikrinti, kad jiems priklausantys gyvūnai nesužeistų žmonių ar kitų gyvūnų, nedarytų žalos kitų savininkų turtui;
    3) šunys Bendrijos teritorijoje negali būti palaidi, jie turi būti pririšti arba uždaryti aptvertuose voljeruose, o pasivaikščiojimų metu turi turėti antsnukį; privalo būti skiepijami;
    4) šunų savininkai turi rūpintis, kad jie neteršty aplinkos;
    5) privačioje teritorijoje šuo gali būti pririštas taip, kad jis iki kaimynų sklypo ribos neprieitų arčiau kaip 2 metrai, arba būti voljere;

[1] https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.312347/asr

6) privačioje uždaroje teritorijoje šunys gali būti nepririšti, tačiau vartai į privačią teritoriją bet kuriuo paros metu turi būti užrakinti. Prie vartų aiškiai matomoje vietoje turi būti pakabintas apie šunį įspėjantis ženklas su užrašu „Palaidas šuo“;
7) šuns savininkas privalo turėti šuns registracijos pažymėjimą, pasą ar Veterinarinės tarnybos pažymėjimą;
8) voljerai turi būti prižiūrimi, valomi, plaunami ir dezinfekuojami taip, kad juose nebūtų ekskrementų, nedvoktų, kad gyvūnai būtų apsaugoti nuo parazitų ir ligų;
9) gyvūnai turi būti sveiki, be niežų, išplikusių egzemų, patologiškai nesiseiliojantys. Ligoti gyvūnai turi būti nedelsiant gydomi. Draudžiamas jų kontaktas su sveikais gyvūnais;
10) gyvūnų savininkai turi užtikrinti, kad jų laikomi gyvūnai nekeltų triukšmo, galinčio sutrukdyti žmonių ramybę, viešą rimtį.

84. Sodininkas turi teisę laikyti smulkius paukščius ir gyvūnus, jei jie laikomi specialiuose aptvaruose, griežtai laikomasi sanitarinių bei veterinarinių reikalavimų, neteršia aplinkos, nedaro žalos aplinkai, nesukelia nepatogumų kaimynų darbui ir poilsiui (neskleidžia nemalonaus kvapo, nekelia triukšmo).

85. Voljerai ar kiti gyvūnams laikyti skirti nesudėtingi statiniai statomi vadovaujantis norminiais teisės aktais.

XIII. ATLIEKŲ TVARKYMAS

86. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vietos savivaldos ir atliekų tvarkymo įstatymais už komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimą, įskaitant įmokas už komunalinių atliekų tvarkymą, formos nustatymą, jos dydžio apskaičiavimą, atsakinga vietos savivaldos institucija.

87. Vietinę rinkliavą už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą, lengvatas rinkliavos mokėtojui savivaldybės teritorijoje turi teisę nustatyti tik savivaldybės taryba savo sprendimu. Rinkliavos dydis nustatomas vietinės rinkliavos nuostatuose. Nustatydamos vietines rinkliavas, savivaldybių tarybos tuo pačiu nustato ir jas privalančius mokėti subjektus.

88. Surenkant ir išvežant atliekas, draudžiama: versti atliekas tam tikslui nepritaikytose vietose, deginti atliekas konteineriuose bei kitose tam neskirtose vietose.

89. Į konteinerius negali būti metamos šių rūšių atliekos:
1) pamazgos ir kitos skystos atliekos, naminių gyvulių ir paukščių mėšlas;
2) statybinės, medienos atliekos ir metalo laužas;
3) žolė, vaisiai ir kiti augalai;
4) naftos produktai, vaistai ir vaistinės medžiagos;
5) akumuliatoriai ir automobilinės atliekos (padangos, tepalų filtrai ir pan.);
6) organiniai tirpalai, liuminescencinės lempos, sugedę ir seni pesticidai;
7) radioaktyvias atliekos, fotografijos darbų atliekos;
8) kitos aplinkai kenksmingos ir toksiškos atliekos.

XIV. PRAŠYMŲ, SKUNDŲ NAGRINĖJIMAS

90. Bendrijos valdyba priima su Bendrijos veikla susijusius ir Bendrijos kompetencijai priskiriamus Bendrijos narių ir kitų asmenų prašymus ir skundus.

91. Prašymai (skundai) Bendrijos valdybai gali būti teikiami žodinės arba rašytinės formos, pateikiami tiesiogiai arba siunčiami paštu į Bendrijos buveinės registracijos vietą.

92. Prašymai (skundai) Bendrijos valdybos turi būti išnagrinėti per 30 dienų nuo prašymo (skundo) gavimo dienos. Prašymo (skundo) nagrinėjimo terminas dėl svarbių priežasčių gali būti pratęstas papildomai, tačiau ne ilgiau nei 30 dienų.

93. Prašymai (skundai), priklausomai nuo jų sprendimo (reikalavimų) turinio, nagrinėjami Bendrijos valdybos arba teikiami svarstyti Bendrijos narių susirinkimui.

94. Prašymą (skundą) pateikęs asmuo, Bendrijos valdybos gali būti kviečiamas į prašymo (skundo) nagrinėjimo posėdį. Asmens neatvykimas į prašymo (skundo) nagrinėjimo posėdį nesustabdo jo nagrinėjimo ir sprendimo priėmimo.

95. Atsakymai į rašytinius prašymus (skundus) pateikiami raštu, ne vėliau nei per 30 dienų.

XV. KOMISIJŲ SUDARYMAS

96. Bendrijos reikalų sprendimui, kai būtinos specialios žinios, įgūdžiai, atitinkama kvalifikacija ar asmeninės savybės, Bendrijos narių susirinkimo ar Bendrijos valdybos sprendimu gali būti sudaromos komisijos.

97. Komisija turi teisę gauti jai pavesto klausimo sprendimui būtinus dokumentus, kviesti į komisijos posėdžius Bendrijos narius, prašyti Bendrijos valdybos ar Bendrijos susirinkimo narių komisijos darbui reikalingų finansinių išteklių.

98. Komisija, išnagrinėjusi jai pavestą klausimą, surašo išvadą, kurią pateikia ją sudariusiai Bendrijos valdybai.

XVI. ATSAKOMYBĖ

99. Sodininkui ar jo šeimos nariui, kuris nevykdo šių Taisyklių, nesilaiko Sodininkų bendrijų įstatymo ar kitų teisės aktų reikalavimų, Bendrijos narių susirinkimo ar Bendrijos valdybos sprendimų, gali būti: pareiškiamas įspėjimas; Bendrijos narys gali būti pašalinamas iš Bendrijos; gali būti išieškoma žala.

100. Bendrijos nariui ar jo šeimos nariui už veiksmus ar neveikimą, kuriais padaryta žala kitam Bendrijos nariui, jo turtui, Bendrijai ar kitiems asmenims, esantiems Bendrijos teritorijoje, gali būti taikoma Lietuvos Respublikos įstatymuose numatyta turtinė atsakomybė.

101. Asmenys, pažeidę Bendrijos Vidaus tvarkos taisykles, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.